

Eric Kleijnen,
διευθύνων σύμβουλος
της AXA Ασφαλιστική.

Η Wall Street δεν θα είναι η ίδια ποτέ ξανά

Οι προβλέψεις ενέχουν συχνά πολλούς κινδύνους. Κάποιες φορές, όμως, τα πράγματα είναι αρκετά ξεκάθαρα. Ετσι, στην προκειμένη περίπτωση, μπορούμε να πούμε ότι το χρηματοοικονομικό τοπίο των ΗΠΑ έχει αλλάξει για πάντα. Κάποιοι κολοσσοί εξαφανίστηκαν, κάποιοι αποδυναμώθηκαν σημαντικά και κάποιοι άλλοι άλλαξαν το πλαίσιο λειτουργίας τους, ώστε να ενσωματώσουν άλλους οργανισμούς, με διαφορετικό τρόπο λειτουργίας και δραστηριότητας. Η Wall Street δεν θα είναι η ίδια ποτέ ξανά, καθώς πολύ μεγάλα ονόματα του τραπεζικού και επενδυτικού κλάδου εξαφανίστηκαν. Κατά πάσαν πιθανότητα, θα αρχίσουν να πραγματοποιούνται ενοποιήσεις παγκοσμίως, εξαιτίας της έλλειψης ιδίων κεφαλαίων, των κεφαλαιακών απομειώσεων, των αυστηρότερων για την προστασία των πελατών ρυθμιστικών διατάξεων, καθώς και της οικονομικής αβεβαιότητας. Η συγκέντρωση αυτή θα επηρεάσει όλους τους τομείς και, ακόμα περισσότερο, τον χρηματοοικονομικό κλάδο.

Οι αμερικανικές αρχές θα πρέπει να επανεξετάσουν τον παραδοσιακό τρόπο αντίληψης περί «ελεύθερης αγοράς». Η παροχή 700 δισ. δολαρίων για τη διάσωση του χρηματοοικονομικού τους κλάδου θα έπρεπε να ταρακουνήσει όλα τα επίπεδα, ξεκινώντας από τους πολίτες. Οι Αμερικανοί φορολογούμενοι δυσκολεύονται να πιστέψουν ότι οργανισμοί, που έδιναν επί χρόνια δισεκατομμύρια για μερίσματα μετοχών ή bonus και που ζούσαν κάποιες φορές προκλητικά πλουσιοπάροχα, χρειάζονται ξαφνικά την οικονομική τους βοήθεια. Επίσης, το γεγονός ότι η ενδεχόμενη καταστροφή του συστήματος θα είχε φέρει ακόμη πιο αρνητικά αποτελέσματα για όλους δεν αποτελεί δυνατό επιχείρημα.

Η εποπτεία των χρηματοοικονομικών αγορών θα πρέπει να βελτιωθεί. Με αυτόν τον τρόπο, κάθε κίνδυνος θα ελέγχεται και θα περιορίζεται καλύτερα. Οι έλεγχοι και τα λογιστικά ισοζύγια δεν προσέφεραν κατάλληλα επίπεδα προστασίας. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με την τεράστια ανάπτυξη της αγοράς των ενυπόθηκων δανείων στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχαν εκτιμηθεί σωστά, για χάρη της ολοένα και μεγαλύτερης μεγέθυνσης. Κάποια πρώιμα σημάδια κινδύνου είτε είχαν αγνοηθεί είτε μελετήθηκαν καθυστερημένα. Τόσο η λανθασμένη πώληση διαφόρων ενυπόθηκων δανείων και πιστωτικών παραγώγων όσο και οι μη βάσιμες προσδοκίες των εταιρειών –κυρίως των πιο μεγάλων– αποτελούν βασικά αίτια της παρούσας κρίσης.

Τα πιστωτικά παράγωγα αναπτύχθηκαν σε τέτοιο σημείο, που δεν υπήρχε αίσθηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και των ανοιγμάτων. Σε μία απεγνωσμένη αναζήτηση για ολοένα και μεγαλύτερες επενδύσεις, εξετάζονταν μόνο η πιστοληπτική ικανότητα των επενδυτικών τραπεζών και οι αποδόσεις. Δημιουργήθηκε, λοιπόν, ένας πλασματικός κόσμος, με μοναδικό όριο τον ουρανό. Οι διοικήσεις και οι Αρχές δέχονταν πιέσεις από τις κερδοσκοπικές διαθέσεις για πολύ υψηλές αποδόσεις και τις προσδοκίες των αναλυτών. Τα εντυπωσιακά bonus που προσέφεραν για μεγαλύτερες επιδόσεις ώθησαν στα όρια πολύ ικανούς και άξιους επαγγελματίες. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να αυξήσουν τις απαιτήσεις για περιθώρια φερεγγυότητας και στενή παρακολούθηση και έλεγχο των πιστωτικών κινδύνων, ώστε να μετριάσουν την ακόρεστη φιλοδοξία. Ολοι μας, καταναλωτές, επενδυτές, ακόμη και υπάλληλοι, θα πρέπει να επωφεληθούμε από την επαναφορά σε πιο λογικούς στόχους και να επικεντρωθούμε στους ανθρώπους και τις δομές. Η βελτίωση της παραγωγικότητας, η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών, όπως η καινοτομία, είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ευημερία που όλοι προσδοκούμε και πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε τους στόχους και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούμε. Χωρίς να υπερβάλλουμε, να επαναπροσδιορίσουμε όχι μόνο τους στόχους, αλλά και τα επιτρεπόμενα όρια μεταβλητότητας και ρίσκου. Οσοι ενδιαφέρονται, μπορούν να θυμηθούν το όραμα του Claude Bébéar για το θέμα αυτό, του ανθρώπου που οραματίστηκε την AXA, που την έκανε πραγματικότητα και που έγινε ο νονός του γαλλικού χρηματοοικονομικού κλάδου. Οι απόψεις του για τις «αγορές και τους αναλυτές» υπενθυμίζουν την αξία της κοινής λογικής και επαναφέρουν σε αυτήν τους επαγγελματίες, που κάποιες φορές την ξεχνούν... πληρώνοντας το τίμημα που όλοι γνωρίζουμε.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο κ. Eric Kleijnen εκφράζει καθαρά προσωπικές απόψεις, οι οποίες προκύπτουν από την εμπειρία του στον χρηματοοικονομικό κλάδο. Οτιδήποτε αναφέρεται παρακάτω δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση επίσημη δήλωση ή άποψη του Ομίλου της AXA ή της AXA Ασφαλιστική.